

รายงานการวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้วิธีการเรียนการสอน

แบบเพื่อนช่วยเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/9

นางศศิวิมล เอี่ยมแบน

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

โรงเรียนสตรีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/9 โรงเรียนสตรีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

ชื่อผู้วิจัย นางศศิวิมล เอี่ยมแบน

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

จากการที่ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้สอนวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นวิชาที่ต้องคำนวณ นักเรียนจะรู้สึกเบื่อหน่ายได้ง่าย ข้าพเจ้าได้สังเกตการเรียนการสอน พบว่า จากการที่ครูผู้สอนได้ถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนในชั้น หลังจากการสอนครูได้ประเมินผล โดยการมอบหมายให้ทำแบบฝึกหัด ใบกิจกรรม และแบบทดสอบ พบว่านักเรียนบางคนไม่สามารถทำแบบฝึกหัด ทำใบกิจกรรม และทำข้อสอบได้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งปัญหาดังกล่าวนั้น เกิดจากการที่นักเรียนบางคนเรียนรู้ได้ช้า และมีความสามารถในการเรียนรู้ไม่เท่ากัน ซึ่งเด็กบางคนไม่กล้าถามครู ข้าพเจ้าจึงได้หาวิธีการที่จะจูงใจให้นักเรียนมีความสนใจ และกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นมากขึ้น กิจกรรมการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนนั้น เป็นวิธีการที่ช่วยสนับสนุนวิธีการดังกล่าวได้ทางหนึ่ง โดยให้เพื่อนได้มีบทบาทสำคัญในการเรียน เพื่อนและกลุ่มมีอิทธิพลในการสร้างความสนใจ จูงใจ และการยอมรับของเพื่อนด้วยกัน ซึ่งการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การทำกิจกรรมกลุ่ม การเรียนเป็นกลุ่มย่อย หรือการเรียนร่วมกัน มีประโยชน์ ดังนี้

1. นักเรียนได้รับประโยชน์จากเพื่อนและมีโอกาสได้รับประสบการณ์ในการแก้ปัญหาหลายวิธี
2. นักเรียนที่เรียนเก่งมีโอกาสขยายความรู้ให้เพื่อนฟังได้ และช่วยเหลือเพื่อนที่เรียนอ่อนได้
3. ทำให้นักเรียนรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น ปรับตัวเข้ากับสังคมและรู้สึกชอบโรงเรียนมากยิ่งขึ้น
4. นักเรียนเข้าใจวัฒนธรรมของผู้อื่นมากยิ่งขึ้น มีความสัมพันธ์กันเป็นอันดี แม้จะมีพื้นฐานที่แตกต่างกัน ได้ช่วยกันแก้ปัญหาซึ่งสิ่งเหล่านี้ช่วยพัฒนาทักษะทางชีวิตที่สำคัญ
5. ทำให้บรรยากาศในการเรียนมีความสนุกสนานน่าเรียน
6. ทำให้นักเรียนกล้าพูดกล้าซักถาม และกล้าแสดงความคิดเห็นต่อหน้าเพื่อนในชั้น
7. ช่วยครูในการสอนและควบคุมชั้นเรียน

การจัดการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน จะใช้วิธีค้นหาเพื่อนที่เก่งช่วยเพื่อนที่เรียนอ่อนทำให้เข้าใจในเนื้อหามากขึ้น มีผลการเรียนดีขึ้น โดยกำหนดให้มีนักเรียนที่เก่งเป็นแกนนำของกลุ่ม คอยช่วยเหลือ แนะนำ อธิบายหัวข้อต่างๆ ที่เพื่อนในกลุ่มไม่เข้าใจ คอยติดตามช่วยเหลือจนเข้าใจในเรื่องนั้นๆ ความสนิทสนม และใกล้ชิดของกลุ่มทำให้ผู้มีปัญหาที่มีความรู้สึกเกิดการยอมรับ อยากพัฒนาเอง จนส่งผลให้เกิดการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการวิจัย

เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนของนักเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/9 โรงเรียนสตรีศึกษา โดยมีเป้าหมายให้นักเรียนทุกคนมีผลการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

วิธีดำเนินการวิจัย

- กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/9 โรงเรียนสตรีศึกษา

- เครื่องมือในการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน
2. แบบบันทึกคะแนน
3. สมุดแบบฝึกหัดและใบกิจกรรมของนักเรียน

- การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ในแต่ละกลุ่มจะเฟ้นหานักเรียนที่เก่ง และมีความรับผิดชอบ มีลักษณะเป็นผู้นำมอบหมายให้เป็นหัวหน้ากลุ่ม
2. ครูผู้สอนชี้แจงการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน โดยหลังจากครูสอนในแต่ละครั้งก็จะมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด โดยนักเรียนนั่งทำแบบฝึกหัดระดมสมองช่วยกันคิด หากหัวข้อใดสมาชิกในกลุ่มไม่เข้าใจ ผู้ที่เข้าใจก็จะช่วยกันอธิบายจนเพื่อนเข้าใจ หากสมาชิกในกลุ่มยังไม่เข้าใจก็จะปรึกษาครูผู้สอน
3. ครูสังเกตการทำกิจกรรมของกลุ่ม การช่วยกันแก้ปัญหา ความสนใจ และความตั้งใจของสมาชิกในกลุ่ม
4. สังเกตผลการทำแบบฝึกหัดว่าดีขึ้นหรือไม่
5. สังเกตการประเมินตามสภาพจริงในแต่ละครั้ง
6. วัดผลการเรียนเมื่อสิ้นบทเรียน

ผลการวิจัย

ผลจากการจัดการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนมาใช้ในการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ปรากฏว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกคน และกิจกรรมกลุ่มทำให้เกิดบรรยากาศที่ดี ช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นสนใจ ตั้งใจ และมีความรับผิดชอบมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา ช่วยสร้างความสามัคคี รู้จักแก้ปัญหาร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ครูผู้สอนจะต้องคอยติดตามดูแล การปฏิบัติงานกลุ่มอย่างต่อเนื่อง
2. ควรค้นหาหัวหน้ากลุ่มที่เก่ง และมีคุณภาพจริงๆ
3. ครูผู้สอนจะต้องคอยให้แรงเสริมแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่อง
4. ครูผู้สอนควรแจ้งผลการประเมินทุกครั้งเพื่อกลุ่มจะได้ปรับปรุงและพัฒนาตัวเองในจุดที่ยังด้อยอยู่